

U lipnju 2017. godine Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom uputila je Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku **preporuku vezano uz žurno donošenje svih odluka i podzakonskih akata, a koji se odnose na standarde kvalitete i ugovaranje socijalnih usluga**. Preporuka je u nastavku:

„Zakonom o socijalnoj skrbi (NN, br. 157/13 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17) predviđeno je usklađivanje svih pružatelja socijalnih usluga u mreži s minimalnim standardima kvalitete socijalnih usluga te izdavanje ocjene usklađenosti sa standardima. Temeljem ocjene usklađenosti sa standardima socijalnih usluga ulazi se u postupak pregovaranja o vrsti, količini i cijeni usluge ovisno o postignutom rangu pojedinog pružatelja. Zakonom su definirani i rokovi u kojima će se donijeti mjerila i standardi, te raspisati javni poziv za podnošenje ponuda za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga, što u konačnici rezultira i sklapanjem ugovora između Ministarstva i najpovoljnijih pružatelja usluga sukladno potrebama u mreži. Pravobraniteljici za osobe s invaliditetom obraćaju se udruge i drugi pružatelji socijalnih usluga (poludnevnog boravka, psihosocijalne podrške, rane intervencije, organiziranog stanovanja i dr.) te ukazuju na više poteškoća s kojima se susreću kao pružatelji pojedinih usluga:

- nemogućnost da se pristupi pregovorima s Ministarstvom radi sklapanja ugovora o pružanju socijalnih usluga, netransparentnost postupka pregovaranja, neujednačenost cijena pojedine usluge između različitih pružatelja

- niska ugovorena cijena usluge

U mnogim kontaktima s pružateljima socijalnih usluga drugih osnivača vidljiv je nerazmjer kvalitete njihovih socijalnih usluga i postignute cijene u ugovoru s Ministarstvom, a s druge strane kvalitete usluga koju pružaju ustanove u vlasništvu RH i troškova i cijene njihovih usluga. Smatraju da su pružatelji socijalnih usluga u vlasništvu RH u prednosti u odnosu na ostale, jer su financijska sredstva za njihov rad osigurana i ne ovise o kvaliteti njihovog rada, a financijska sredstva s kojima raspolažu - izdašna. Ovo se posebno odnosi na uslugu organiziranog stanovanja koju pružaju domovi socijalne skrbi. S druge strane, visoka kvaliteta usluge koju pružaju neki drugi pružatelji socijalnih usluga nije podržana odgovarajućom cijenom ugovorenom s Ministarstvom. Ljudski i stručni ulog u tom slučaju je dodana vrijednost, ali dugoročno takva situacija ne doprinosi podizanju kvalitete u pružanju socijalnih usluga u cjelini. Smatramo da je širenje lepeze socijalnih usluga jedna od prioritetnih zadaća Ministarstva. Kada govorimo o djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom, usluge u zajednici osnovni su preduvjet njihovog neovisnog i aktivnog sudjelovanja u životu zajednice i realizacije svih njihovih ljudskih prava (prava na rad, obrazovanje, mobilnost i dr.). Stoga je potrebno definirati okvir, unutar kojeg će biti moguće jednostavnije licenciranje i efikasnije nadziranje kvalitetnih pružatelja socijalnih usluga.

Podsjećamo kako je razvoj dostupne mreže socijalnih usluga obveza koju imamo kao civilizirano društvo i koju smo iz istog razloga i preuzeli ratifikacijom Konvencije o pravima osoba s invaliditetom. Bez dostupne mreže usluga ne može biti zadovoljeno pravo svih osoba s invaliditetom da žive u svojim zajednicama uz podršku koju im je društvo dužno pružiti, a usklađivanje svih usluga sa standardima kvalitete nužan je preduvjet poštivanja i drugih prava osoba s invaliditetom koja su im zajamčena Konvencijom. Mišljenja smo kako je uspostava standarda kvalitete socijalnih usluga, kao i transparentnost svih postupaka vezanih uz licenciranje, ocjenjivanje i ugovaranje pružatelja socijalnih usluga neizostavan korak u osiguravanju dostupnosti podrške neovisnom življenju osoba s invaliditetom. Stoga molimo da žurno pokrenete i u najkraćem mogućem roku dovršite sve potrebne procese za postizanje transparentnog sustava za ocjenu kvalitete socijalnih usluga. Molimo da pravobraniteljicu za osobe s invaliditetom sukladno čl. 10 Zakona obavijestite o poduzetom povodom ove preporuke.“